

تاریخچه بهداشت محیط

تا اواخر دوران قاجار هیچگونه نشانه‌ای از تشکیلات منظم و قانونی برای مدیریت امر بهداشت و درمان مملکت در دست نیست. سرتاسر کشور آماج یورشهای قحطی و بیماریهای واگیر دار بصورت اپیدمی بود. تنها تعدادی بیمارستان که اکثر آنها را خارجی‌ها اداره می‌کردند در گوشه و کنار مملکت وجود داشت.

اولین قدم در راه تشکیل یک مرجع قانونی برای رسیدگی به سلامت مردم در کشور با تشکیل شورایی به نام هیئت صحیه (مجلس صحت) در محل دارالفنون برداشته شد و در سال ۱۳۰۰ وزارتخانه جدیدی بنام وزارت صحیه و فواید عامه تاسیس گردید. با تشکیل وزارتخانه و ادغام مجلس صحت با آن، این مجلس به شورای عالی صحیه تغییر نام یافت و در سال ۱۳۰۵ اداره جدیدی به نام اداره کل صحیه عمومی مشغول به کار شد. باید دانست که در این سالها اکثر امور بهداشت شهری از قبیل نگهداری و اداره شیرخوارگاه‌ها، یتیم‌خانه‌ها و مکانهای عمومی جزء وظایف شهرداری بود.

در تاریخ ۱۳۲۰/۶/۲۸ شمسی وزارت بهداشت با تشکیلات جدید تاسیس گردید. در این سال امور بهداشت و درمان شکل قانونی یافت و برنامه‌هایی برای آن تدوین گردید. در سال ۱۳۳۲ اداره کل مهندسی بهداشت محیط وزارت بهداشت تاسیس گردید و یکی از اهداف آن اجرای طرحهای توزیع آب سالم برای شهرها و روستاهای کشور بود که موفقیت‌های زیادی بدست آورد و در سال ۱۳۴۲ بمنظور تأمین و تربیت نیروی انسانی دوره مهندسی بهداشت در دانشکده فنی و بهسازی محیط در بهداری شروع بکار نمود. شایان ذکر است در خرداد ماه ۱۳۳۴ قانون مربوط به مقررات پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی تصویب گردید و در تبصره ۱۲ ماده ۳۹ آن اعلام نمود وزارت بهداشت و شهرداریها مکلفند مراکزی که مواد دارویی و یا غذایی یا آشامیدنی می‌سازند یا می‌فروشند را بازدید و در صورت مغایرت با اصول بهداشتی اخطار صادر نمایند و در صورت تخلف برابر مقررات اقدام نمایند که از جمله وظایف کارشناس بهداشت محیط اجرای قسمتی از قانون فوق بود.

در تیر ماه ۱۳۴۶ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی تصویب گردید. و در سالهای ۱۳۴۷ و ۱۳۵۴ مورد اصلاح قرار گرفت و دستورالعملهای لازم را در مورد ساخت، توزیع و فروش مواد غذایی و آشامیدنی تعیین و مجازات متخلفین مربوطه را نیز اعلام کرد. در خرداد سال ۱۳۶۷ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت توسط مجلس شورای اسلامی تصویب گردید و بند ۲ ماده ۱ وظایف بهداشت اعلام می‌دارد: تأمین بهداشت عمومی و ارتقاء سطح آن از طریق اجرای برنامه‌های بهداشتی خصوصاً در زمینه بهداشت محیط، مبارزه با بیماریها، بهداشت خانواده، مدارس و آموزش بهداشت، بهداشت حرفه از وظایف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می‌باشد. بدیهی است که تا تاریخ فوق بهداشت محیط در سطح وزارتخانه تحت عنوان مدیریت بهداشت محیط فعالیت می‌نمود و سال ۱۳۶۷ با ایجاد سیستم‌های شبکه بهداشتی درمانی بعنوان یکی از اصول P.H.C انجام وظیفه می‌نماید و مسئولیت آبرسانی روستاها نیز از سال ۶۷ به وزارت جهاد سازندگی واگذار گردید.